

POSUDEK ŠKOLITELE

Jméno disertanta:	JUDr. Tomáš Sejkora
Téma práce:	Finančněprávní nástroje boje proti únikům na dani z přidané hodnoty v prostoru Evropské unie
Rozsah práce:	203 stran vlastního textu (cca 306 normostran)
Datum odevzdání práce:	29. května 2017

1. Aktuálnost (novost) tématu

Disertant si jako téma své disertační práce zvolil problematiku z oblasti daňového práva, a to téma týkající se daně z přidané hodnoty. Téma je aktuální, a to s ohledem na snahu států bojovat s daňovými úniky a na zavádění stále nových nástrojů sloužících tomuto boji. Téma má výrazný teoretický aspekt a je vhodné pro disertační práci. Kladem je i unijní aspekt daného tématu. V této souvislosti proto je teoretické pojednání na téma „Finančněprávní nástroje boje proti únikům na dani z přidané hodnoty v prostoru Evropské unie“ velmi přínosné.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Disertantem zvolené téma je tématem, které je v tuzemské literatuře zabývající se finančním právem zpracovávaným, nýbrž nikoliv tak teoreticky a podrobně, jak by si dané téma zasloužilo. Považuji za vhodné, že se disertant rozhodl zpracovat disertační práci na dané téma. Má-li však být téma řádně teoreticky zpracováno, jde o téma poměrně náročné. Problematiku finančněprávních nástrojů boje proti únikům na dani z přidané hodnoty není možné úspěšně zvládnout bez studia celé řady podkladů a bez teoretických právních znalostí nejenom finančního, resp. daňového, práva, ale i obecné teorie práva, soukromého práva, správního práva a evropského práva. Vstupních údajů pro zpracování disertační práce mohl mít disertant dostatek. Ke zpracování tématu je možné využít deskriptivní, analytickou, deduktivní a komparativní metodu přístupu, ale i metody jiné.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se disertační práce skládá z titulní strany, prohlášení, poděkování, obsahu, seznamu zkratk, úvodu, třech částí, závěru, přehledu použité literatury a pramenů, shrnutí v českém jazyce a summary v anglickém jazyce, názvu práce v anglickém jazyce, klíčových slov v českém a anglickém jazyce, anotace v českém jazyce a abstraktu v anglickém jazyce.

Po úvodu, ve kterém disertant uvádí zejména cíl své disertační práce („*Tato práce se má ve snaze o komplexní analýzu zaměřit na problematiku daňového úniku a příbuzných právních termínů a právní úpravy správy daně z přidané hodnoty, a především instrumentů sloužících v potírání daňových úniků, jež jsou příznačné právě pro oblast této daně, a komparaci těchto závěrů s právní úpravou Evropské unie a vybraných členských států*“), otázky, na které chce odpovědět, vědecké metody, shrnuje obsah práce a současný stav poznání, následuje část pojednávající o pojmu daňový únik a souvisejících pojmech. V další části disertant klasifikuje daňové úniky. Vlastní nástroje potírání daňových úniků práva Evropské unie jsou předmětem třetí části disertační práce. Shrnutí disertační práce je uvedeno v jejím závěru.

4. Vyjádření k práci

Za velmi přínosnou pro teorii finančního práva a finanční vědy považuji **první část disertační práce**, ve které se disertant zabývá obecně pojmem daňový únik a souvisejícími pojmy. Za velký klad považuji, že disertant jako teoretický základ bere zahraniční odbornou literaturu, ale zároveň se snaží její závěry zasadit do kontextu českého právního řádu. Dochází tak k významným teoretickým závěrům, kdy vymezuje daňový únik nejen jako jednání nelegální, ale i jako jednání legální. S tímto závěrem je možné polemizovat a tvrdit, že legální daňový únik

se okamžikem jeho spáchání stává nelegálním, nicméně je třeba zdůraznit, že disertant má své názory vhodně argumentačně podpořeny. Část je na jejím konci vhodně doplněna shrnutím.

Ve **druhé části disertační práce** disertant klasifikuje daňové úniky s tím, že se zaměřuje na daňové podvody. Disertant uvádí jednotlivá členění daňových úniků a velmi podrobně popisuje nejdůležitější způsoby páchaní daňových podvodů na dani z přidané hodnoty (zejména tzv. karuselové podvody). I v této části disertant používá jako zdroj převážně zahraniční odbornou literaturu a část zakončuje shrnutím.

Stěžejní částí disertační práce je **třetí část** věnovaná jednotlivým nástrojům potírání daňových úniků práva Evropské unie. Disertant záměrně pomíjí nástroje upravené pouze právem členských států. Nejprve pojednává o nástrojích dovozených Soudním dvorem Evropské unie, poté o nástrojích vyplývajících z pozitivního evropského práva. Považuji za správné, že disertant uvádí nejenom relevantní judikaturu Soudního dvora Evropské unie, ale i judikaturu Nejvyššího správního soudu. Navíc se nejedná o pouhý popis této judikatury, ale o její kritický rozbor (např. nesouhlas s přednostní aplikací jazykového výkladu při použití zásady zákazu zneužití práva Nejvyšším správním soudem). Stejně kriticky přistupuje disertant k tuzemské právní úpravě, například vyslovuje nesoulad § 109 odst. 2 až 4 zákona o dani z přidané hodnoty s unijním právem. Za kontroverzní považuji disertantův názor na str. 154 disertační práce, že uplatňování institutu ručení v zákoně o dani z přidané hodnoty neodpovídá unijní úpravě. Podle mého názoru disertant pomíjí skutečnost, že institut ručení je mnohem mírnějším institutem než institut společné a nerozdílné odpovědnosti. Konečně mě disertant argumentačně nepřesvědčil o protiústavnosti § 92f a 92g zákona o dani z přidané hodnoty.

Celkově lze k disertační práci uvést, že z hlediska jejího obsahu jde o vynikající disertační práci na dané téma. Kladem je analytický přístup disertanta k tématu, uvádění vlastních názorů a hodnocení právní úpravy. Ne vždy se však s disertantem shodují (viz výše). Domnívám se, že disertant prokázal schopnost a připravenost k samostatné vědecké práci a že disertační práce obsahuje původní výsledky činnosti disertanta.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska cíle vytyčeného disertantem se domnívám, že práce cíl naplnila. Disertant provedl komplexní analýzu daňových úniků a příbuzných právních termínů a unijních instrumentů sloužících potírání daňových úniků v oblasti daně z přidané hodnoty.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení „Protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce“ v systému Theses.cz	Je patrné, že disertant přistoupil k danému tématu samostatným a tvůrčím způsobem. Je velmi pravděpodobné, že disertační práce je původním tvůrčím dílem disertanta, což ostatně vyplývá z jeho prohlášení. Práce byla zhodnocena systémem Theses.cz s tím, že bylo nalezeno celkem 142 podobných dokumentů. Shoda u jednotlivých dokumentů je vždy menší než 5 %. S ohledem na rozsah protokolu o kontrole (9559 stran) jsem provedl namátkovou kontrolu práce a dospěl k závěru, že shoda je pouze v názvech právních předpisů, jejich textu, příp. jsou použité zdroje řádně citovány. Z uvedených důvodů nepovažuji disertační práci za plagiát.
Logická stavba práce	Disertační práce je z hlediska systematického vhodně členěna. Struktura osnovy je logická a přehledná.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Disertant pracoval s tuzemskou i zahraniční odbornou literaturou, internetovými zdroji, právními předpisy a judikaturou. Zejména oceňuji disertantovu práci se zahraničními zdroji. Citace odpovídají normě.

Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy v disertační práci je zcela dostatečná. Disertační práce je teoretického charakteru.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako vynikající. Práce obsahuje grafy, které práci vhodně doplňují.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je disertační práce na výborné úrovni. Chyby v psaní se vyskytují zcela minimálně (např. str. 72 „subjketu“, str. 103 „kolotočovým podvody“ nebo str. 124 „odbornou“). Stylistická úroveň je odpovídající.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.
---	--

V Praze dne 22. července 2017

doc. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
školitel